

[Ministeren for Grønland.]

år, er gennemført for at imødekomme befolkningens ønsker, og hverken priser eller udvalg bestemmes ud fra konkurrencemæssige synspunkter.

I anledning af det ærede medlems udtalelser om torskefiskeriet kan jeg oplyse, at dette i 1955 gav et underskud på ca. 1 mill. kr., at man i 1956 regner med et underskud på ca. 1½ mill. kr., medens vi for 1957 kan vente et væsentlig bedre resultat, der dels må tilskrives en større produktion, dels bedre salgspriser. Produktionen steg i 1956 fra 5 000 t færdig saltfisk til 6 800 t i 1957.

Denne produktion er baseret på 72 fiskeri-anlæg spredt på lige så mange byer og bopladser. En stor del af disse anlæg er urentable. De er hidtil blevet opretholdt af hensyn til udstedsbefolkningen, men de udgør en væsentlig belastning for produktionsomkostningerne.

Handelens planlægnings- og rationaliseringsafdeling undersøger for tiden mulighederne for en vis centralisering og en billig-gørelse af produktionsprocesserne, og det er muligt, at man vil kunne gå den vej at yde en noget højere pris ved centrale indhandlingssteder.

Det må i øvrigt fastslås, at der ikke for tiden er forretningsmæssigt grundlag for at forhøje indhandlingspriserne. En sådan forhøjelse vil kun kunne opnås ved en forøgelse af produktionen.

Det ærede medlem hævdede, at fiskeriet drives fra åbne nummerbåde. Jeg skal hertil kun oplyse, at af de 450 motorbåde, der i 1957 deltog i fiskeriet, var de 189 på over 22 fod. En væsentlig del heraf er i stand til at fiske udenskærs, men det er sandsynligt, at et sådant fiskeri ikke har været drevet i større omfang.

For at undersøge, hvilke fiskemængder der vil kunne hjemtages ved egentligt havfiskeri, vil vi i år indsætte 4 norske kuttere og 2 store danske stålkuttere, delvis med grønlandsk besætning. Vi ser hen til dette forsøg med en vis forventning, idet vi forhåbentlig herigennem vil få et bedre grund-

lag for bedømmelsen af et egentligt søgående fiskeris muligheder.

Det ærede medlem var endvidere inde på mulighederne for en ændret fordeling af opgaver og byrder mellem landskassen og staten. Der er ikke fra landsrådets side fremsat ønsker i denne retning; men skulle sådanne forslag fremkomme, vil de naturligvis blive taget op til velvillig overvejelse.

Endelig fremsatte det ærede medlem nogle bemærkninger vedrørende muligheden af at udskille visse institutioner til de respektive fagministerier. Jeg kan her ganske henholde mig til min forgængers udtalelse om dette spørgsmål ved første behandling af finansloven for 1956-57 den 9. december 1955.

Må jeg så i anledning af de bemærkninger, som det ærede medlem hr. Elias Lauf fremsatte vedrørende den grønlandske kirkes forhold, sige følgende.

Jeg er enig med det ærede medlem i, at kirken i Grønland indtil for få år siden var den helt afgørende kulturfaktor i det grønlandske samfund, men jeg er også klar over, at den senere tids udvikling, hvor andre kulturelle faktorer gør sig gældende på godt og ondt, har stillet kirkens folk over for mange vanskelige opgaver. Når hertil kommer, at den meget stærke udbygning af erhvervsmæssige og tekniske anlæg af enhver art har lagt beslag på meget store beløb, kan det ikke undre, at man fra kirkens side lejlighedsvis kan få den fornemmelse, at kirkens interesser bliver skubbet noget i baggrunden, eller at dens indsats ikke værdsættes i tilstrækkelig høj grad.

Dette er imidlertid ikke tilfældet. Jeg ved, at man såvel i ministeriet for Grønland som hos myndighederne deroppe tillægger det den største betydning, at kirken fremdeles kan fungere som åndelig vejleder for befolkningen — ikke mindst i den brydningstid, Grønland i disse år gennemlever. Jeg vil dog samtidig minde om, at kirkens ydre rammer i det store og hele har været ret vel udbygget i Grønland, således at man på selv ret små pladser med kun få beboere har